

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า
แบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน
EFFECTS OF INSTRUCTIONAL ACTIVITIES THROUGH LITERATURE
KLON DOK SROY RUMPOENG NAI PAACHA INTEGRATING AND A
LITERATURE-BASED
APPROACH FOR MATTAYOMSUKSA 2 STUDENTS
SUANBOONYOPATHUM LAMPHUN SCHOOL

สุนันทา อาจัสตรู¹ สนิท สัตโยภาส² และ ชาตรี มณีโกศล³

Sunanta Archsatroo¹, Sanit Sattayopat², and Chatree Manrksol³

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300^{1,2,3}

Chiang Mai Rajabhat University, Chang Puak Road, T. Chang Puak, Mueang District,

Chiang Mai Province 50300^{1,2,3}

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง ใช้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 8 จำนวน 45 คน เป็นกลุ่มควบคุม และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 10 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลอง เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน 2) แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบปกติ และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่า t – test ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

เรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) คะแนนการตอบแบบทดสอบอัตนัยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี การบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

ABSTRACT

The objectives of this research was to compare learning achievement of Instructional Activities through Literature Klom Dok Sroy Rumpoeng Nai Paacha Intergrating and a Literature-based Approach with a conventional instruction. The sample for this study was students in Mattayomsuksa 2 during the first semester of the 2014 academic year at Suanboonyopatum Lamphun School, Amphoe Maung, Lamphun Province. The specific sample group was divided into two groups: a control group with 45 students and an experimental group with 43 students. The instruments were 1) the lesson plans of Instructional Activities through Literature Klom Dok Sroy Rumpoeng Nai Paacha Intergrating and a Literature-based Approach 2) the lesson plans of the conventional instruction Klom Dok Sroy Rumpoeng Nai Paacha 3) the achievement test. The data were analyzed by using arithmetic mean and t-test. The results of this research were as follows 1) The learning achievement before learning Literature Klom Dok Sroy Rumpoeng Nai Paacha of the experimental group and the control group were not different. 2) The learning achievement after learning Literature Klom Dok Sroy Rumpoeng Nai Paacha of the experimental group was higher than the control group at .01 level of significant. 3) The arithmetic mean of the subjective test from the achievement test after learning Literature Klom Dok Sroy Rumpoeng Nai Paacha of the experimental group was higher than the control group.

KEYWORDS : Instructional Activities Through Literature, Integrating and a Literature-based Approach

บทนำ

วรรณคดีไทย คือ งานประพันธ์ที่ทรงคุณค่าและมีความงามที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ทางภาษา เพราะว่ากวีได้นำถ้อยคำมาร้อยเรียงในรูปแบบของร้อยแก้วและร้อยกรองอย่างไพเราะ ประกอบกับเนื้อหาสาระที่ช่วยจรรโลงใจผู้อ่านให้มีจิตใจตรงตามข้อคิดและคุณค่าที่แฝงอยู่ในวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ เราจึงควรมองเห็นคุณค่าและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ในวรรณคดีไทย (ราตรี เปรียวพานิช, 2552) และ “วรรณคดีเป็นวัฒนธรรมทางภาษาที่แสดงความเจริญรุ่งเรืองในอดีต บอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อและความเป็นไปต่าง ๆ นานาของคนในสังคม จนมีผู้กล่าวว่า ถ้าอยากรู้ว่าคนชาติใดมีนิสัยใจคออย่างไรให้ศึกษาวรรณคดีของคนชาตินั้นให้ลึกซึ้งก็จะเข้าใจคนชาตินั้นอย่างถ่องแท้” (อิงอร สุพันธ์วิช และคณะ, 2553) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ให้ความสำคัญกับคุณค่าของวรรณคดีไทยด้วยการกำหนดให้เป็น 1 ใน 5 สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ในสาระที่ 5 ได้ระบุมาตรฐานการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความสามารถเข้าใจ และแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จากเอกสารวิชาการภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียนสวนบุญญูปถัมภ์ ลำพูน รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) วิชาภาษาไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ว่า ปีการศึกษา 2553 นักเรียนสอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 36.73 และปีการศึกษา 2554 นักเรียนสอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ

54.02 (โรงเรียนสวนบุญญูปถัมภ์ ลำพูน, 2554) จากการศึกษาแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2554 และ 2555 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมมากกว่าสาระอื่น และเมื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีในแต่ละเรื่อง พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าต่ำกว่าเกณฑ์มากกว่าวรรณคดีเรื่องอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง คือ ในปีการศึกษา 2554 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 41.35 และปีการศึกษา 2555 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 44.76 เพื่อให้เข้าใจปัญหาชัดเจนผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของปีการศึกษา 2554 – 2555 จากบันทึกหลังสอนในแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของตนเอง พบว่า นักเรียนบอกความหมายคำศัพท์ไม่ได้ หรือรู้คำศัพท์แต่อธิบายเนื้อความไม่ถูกต้อง สรุปเนื้อหากลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแต่ละบทด้วยตนเองไม่ได้ จึงไม่มีความรู้ ความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ วิจารณ์ หรืออภิปรายแนวคิดและคุณค่าของวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าได้ ไม่กว้างขวาง ทำให้ตอบคำถามในแบบทดสอบไม่ผ่านเกณฑ์ จึงควรมีกิจกรรมการเรียนรู้และแบบฝึกหัดที่เข้าใจได้ง่าย กระชับใจความ ตรงกับแนวคิดคุณค่ากลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าไว้สร้างเสริมความรู้ ความคิดของนักเรียน

การบูรณาการ ความหมายโดยทั่วไป หมายถึง การทำให้หน่วยย่อย ๆ ที่สัมพันธ์กันทำหน้าที่ร่วมกันอย่างกลมกลืนเป็นองค์รวมเดียวอย่างสมบูรณ์ในตนเอง ส่วนความหมายโดยเจาะจง หมายถึง การนำเอาศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน

เพื่อประโยชน์ในการจัดหลักสูตรและการเรียน การสอนที่เน้นองค์รวมของเนื้อหา และเน้น การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ (กิตติชัย สุชาติ โนบล, 2555) อาจเป็นการเชื่อมโยงวิธีสอน หรือ เป็นการจัดโปรแกรมการสอนเนื้อหาวิชาและ ทักษะโดยประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของหัวข้อ เรื่องที่เป็นความคิดรวบยอดหรือเป็นปัญหาที่ เกิดขึ้นในชีวิตจริง (สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์, 2548) การดำเนินวิถีชีวิตของคนเราใช้ศาสตร์ทุกแขนง อย่างกลมกลืน การจัดการเรียนรู้ควรเชื่อมโยง ความรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมี จุดมุ่งหมายและมีความหมาย เปิดโอกาสให้ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ ได้ทำงานเป็น กลุ่มสร้างความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาศักยภาพ ตนเองตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะ สำคัญของนักเรียน และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ไปพร้อม ๆ กัน (สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา, 2553)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ แนวคิด วรรณคดีเป็นฐาน คือ แนวคิดการจัดการเรียนรู้ ภาษาให้สัมพันธ์กับแบบบูรณาการ เน้นการอ่าน เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาและเพื่อพัฒนา ชีวิต ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับ ความสนใจและศักยภาพของนักเรียน (พรทิพย์ แฉงชัน และชยพร กระต่ายทอง, 2553) ด้วย การนำวรรณคดีหรือวรรณกรรมมาเป็นแกน กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วกำหนด สาระการเรียนรู้การอ่าน การเขียน การฟัง การ ดู การพูด และหลักการให้ภาษาให้เชื่อมโยง สัมพันธ์กับวรรณคดีหรือวรรณกรรมเรื่องนั้น อย่างครบถ้วนภายในขอบเขตวรรณคดีหรือ วรรณกรรมที่กำหนด ในลักษณะบูรณาการ ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือใช้การบูรณา การระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมด้วยก็ได้ โดยพิจารณาว่าวรรณคดีหรือวรรณกรรมเรื่อง

นั้นสามารถเชื่อมโยงไปสู่สาระการเรียนรู้เรื่อง ใดได้บ้าง

ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดี เป็นฐาน

ประการแรกคือ ช่วยส่งเสริมให้ นักเรียนรักการอ่าน มีทักษะการใช้ภาษา อีกทั้งยังเข้าใจความคิดและพฤติกรรมมนุษย์ และเป็นแนวทางศึกษาค้นคว้าความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง (Klein et al., 1991) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Brocato (1999) ที่พัฒนาทักษะการอ่าน ทำให้นักเรียนระดับ 3 และ 4 มีนิสัยรักการอ่าน และ Brand (2006) สามารถพัฒนาการอ่านและ ทักษะการใช้ภาษาของเด็กประถมศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม อีกทั้ง Parent et al. (2010) พัฒนา ความเข้าใจในการเขียนวิทยานิพนธ์สำหรับ นักศึกษาที่เรียนวิทยาศาสตร์ปีสุดท้าย ทำให้นักศึกษาเขียนโครงร่างงานวิจัยได้ และประสบความสำเร็จในการเขียนวิทยานิพนธ์ร้อยละ 94 รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของบังอร ศรีกาล (2553) สามารถพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยให้ดีขึ้นทั้งการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน

ประการที่ 2 ทำให้นักเรียนได้ซึมซับ ความงามทางภาษา ได้รับประสบการณ์ตรงจาก วรรณคดี เกิดการรื่นรมย์ เกิดความคิดรวบยอด และมีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น (Ruddel and Ruddel, 1995) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fang (2002) ที่พัฒนาการอ่านหนังสือแบบเรียนของนักเรียน อนุบาลระดับ 1 - 3 ให้เข้าใจเนื้อเรื่อง สามารถ แสดงออกได้ตรงกับเนื้อหา และงานวิจัยของ เกสรี ลัดเลีย (2549) ที่ว่า วรรณกรรมชุมชน และวรรณกรรมของชาติมีความเหมาะสมในการใช้เป็นฐานเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา ของเด็กปฐมวัย

ประการที่ 3 ทำให้นักเรียนเชื่อมโยง ความรู้และความสนใจส่วนบุคคลสัมพันธ์เข้ากับเรื่องราวในวรรณคดี พัฒนาทักษะการอ่านควบคู่ไปกับความเข้าใจองค์ประกอบของวรรณคดีที่ศึกษา ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวรรณคดีมากยิ่งขึ้น ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้หลากหลาย นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้นเพราะมีทางเลือกในการทำกิจกรรม และตอบสนองความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล (Norton, 1990) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Scarcelli, et al (1999) ที่ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้วรรณคดีเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนอ่านแบบปกติ เช่นเดียวกับ Lo (2000) พบว่า การอ่านวรรณกรรมฉบับเต็มด้วยวิธีอ่านแบบร่วมมือใช้พัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยไต้หวันได้ดีที่สุด อีกทั้ง Tindall (1996) พบว่า การเรียนโดยใช้วรรณคดีเป็นฐานสามารถส่งเสริมเจตคติและความจดจำเนื้อหาหลังคมศึกษาของนักเรียนเกรด 5 ได้ดีกว่าการเรียนด้วยเนื้อหาแบบปกติ และยีนดี รามทอง (2550) พบว่า การใช้วรรณกรรมเป็นฐานพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ดี

ด้วยเหตุนี้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2555) จึงได้เน้นให้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยต้องมีลักษณะบูรณาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษาที่ยังคงเน้นสาระแยกเป็นรายวิชา สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยแล้วพบว่า งานวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีโดยใช้วรรณคดีเป็นฐานมีอยู่ในระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษาเท่านั้น เนื้อหาที่เป็นวรรณคดีก็ยังมีอยู่น้อยมากทำให้ผู้วิจัยสนใจนำแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้

วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าเป็นแกนกลางในการเรียนรู้ เชื่อมโยงทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด และหลักการใช้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะภาษา แล้วใช้การบูรณาการวิธีสอนหลากหลายรูปแบบ เสริมสร้างทักษะการคิดให้นักเรียนมีโลกทัศน์กว้างขวางขึ้น สามารถเชื่อมโยงความรู้ ความเข้าใจวรรณคดี นำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้ แบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าการเรียนรู้อยู่ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 12 ห้อง รวม 534 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้อง ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 8 จำนวน 45 คน

เป็นกลุ่มควบคุม และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ห้อง 10 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการ
เรียนรู้ ได้แก่

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้
วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบ
บูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

2.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้
วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบ
ปกติ

2.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล
ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า

3. ขั้นตอนดำเนินการ

ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 และสภาพของการจัดการเรียนรู้เพื่อ
วิเคราะห์ปัญหา

ศึกษาตำรา เอกสาร วารสาร บทความ
งานวิจัยทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่
เกี่ยวข้องกับการบูรณาการ แนวคิดวรรณคดี
เป็นฐาน และการสอนรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็น
แนวทางการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับหลักและ
วิธีการสร้างแบบวัดความสามารถการเรียนรู้
วรรณคดี เพื่อใช้เป็นแนวทางสร้างใบความรู้อธิบาย
ใบกิจกรรม

สร้างหน่วยการเรียนรู้ และเขียน
แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตาม
แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานโดยกำหนดสาระ และ
เชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียน
แบบบูรณาการ วิเคราะห์วิธีสอนที่เหมาะสมกับ
การเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงใน
ป่าช้าได้ 5 รูปแบบ คือ 1) การเรียนรู้จากการ

ปฏิบัติจริง 2) การเชื่อมโยงคำถาม คำตอบ
3) การสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท 4) วิธี
สอนแบบแฮร์บาร์ต 5) การสอนที่เน้นภาระงาน
เป็นฐาน ลำดับเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ 8 ชั้น
ตอน เขียนเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ 18 แผน
1) อ่านทำนองเสนาะ จำนวน 3 แผน 2) วิเคราะห์
วิจารณ์เนื้อหา จำนวน 4 แผน 3) ผู้ประพันธ์และ
ที่มา จำนวน 1 แผน 4) ศึกษาถ้อยคำ จำนวน
2 แผน 5) ล้ำค่ากลวิธีต่าง จำนวน 2 แผน
6) แหล่งฉันทลักษณ์ จำนวน 1 แผน 7) วิจัย
การประพันธ์ จำนวน 3 แผน และ 8) สร้างสรรค์
ผลงาน จำนวน 2 แผน

ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการ
เรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า
แบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน
โดยผู้เชี่ยวชาญ และโดยการทดลองใช้กับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนบุญ
โญปถัมภ์ ลำพูน ปีการศึกษา 2556 จำนวน
2 ครั้ง ครั้งที่ 1 คัดเลือกนักเรียน 3 คน ที่มีผล
การเรียนรู้ ปานกลาง อ่อน ให้มาทดลองเรียน
พบข้อบกพร่องของใบความรู้ว่ามีเนื้อหาหาก
ใบกิจกรรมการตั้งคำถามบางข้อเข้าใจยาก
การลำดับกิจกรรมการเรียนรู้บางตอนยังไม่
เหมาะสม ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้
ไปแก้ไข ครั้งที่ 2 ทดลองใช้กับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 12 จำนวน 36 คน
พบว่า บางแผนมีกิจกรรมมากเกินไป นักเรียน
ทำงานไม่เสร็จตามเวลา และการกำหนดเกณฑ์
ไม่ชัดเจน ผู้วิจัยปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้
อีกครั้งก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

สร้างหน่วยการเรียนรู้ และเขียน
แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ลำดับกิจกรรม
การเรียนรู้ 8 ขั้นตอน ดังนี้ 1) อ่านเสนาะ
จำนวน 2 แผน 2) วิเคราะห์ที่มา จำนวน 1 แผน
3) ศึกษาผู้แต่ง จำนวน 1 แผน 4) รู้แจ้งใจความ
จำนวน 2 แผน 5) นิยามฉันทลักษณ์ จำนวน

1 แผน 6) วิชาศึกษาคำประพันธ์ จำนวน 3 แผน
7) วรรณคดีวิจารณ์ จำนวน 4 แผน 8) สืบสาน
ผลงาน จำนวน 4 แผน รวมทั้งหมด 18 แผน
มีขั้นตอนการสอน 3 ขั้นตอน คือ 1) ช้มนำเข้าสู่
บทเรียน 2) ช้่นสอน 3) ช้่นสรุป

ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการ
เรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกร้อยรำพึงในป่าช้า
แบบปกติโดยผู้เชี่ยวชาญ และโดยการทดลองใช้
กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 8 จำนวน
43 คน ในปีการศึกษา 2556 เพื่อตรวจสอบ
ความต่างของเนื้อหาสาระในบทเรียน พบว่า
เนื้อหาสาระในแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตาม
แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานไม่แตกต่างกัน แล้ว
ปรับปรุงก่อนนำไปใช้กับกลุ่มควบคุม

ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ
และเอกสาร ศึกษาเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้
วรรณคดีกลอนดอกร้อยรำพึงในป่าช้า

สร้างตารางวิเคราะห์โครงสร้างแบบ
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กำหนดให้
เป็นแบบทดสอบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน
15 ข้อ เพื่อวัดพฤติกรรมการเรียนรู้แบบหลุม
ที่ปรับปรุงใหม่ ได้แก่ ช้่นเข้าใจ จำนวน 3 ข้อ
ช้่นประยุกต์ใช้ จำนวน 3 ข้อ ช้่นวิเคราะห์ จำนวน
6 ข้อ ช้่นประเมินค่า จำนวน 2 ข้อ ให้ เป็น
แบบทดสอบเติมคำ ช้่นประยุกต์ใช้ 1 ข้อ และ
เป็นแบบทดสอบอัตนัย 2 ข้อ ช้่นประยุกต์ใช้
1 ข้อ และช้่นคิดสร้างสรรค์ 1 ข้อ

สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนแบบคู่ขนาน จำนวน 2 ฉบับ ที่
วัดจุดประสงค์เดียวกัน จำนวนข้อเท่ากัน
ความยากง่ายระดับเดียวกัน สอบในเวลาเท่า
กัน นำมาใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและ
แบบทดสอบหลังเรียน แล้วตรวจสอบความ
เที่ยงตรงตามเนื้อหา ความเป็นปรนัย และ
ความยากง่ายของแบบทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.5-
1 แล้วแก้ไขปรับปรุง นำแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 ฉบับ ไปทดลองกับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 12 จำนวน
36 คน ในปีการศึกษา 2556 เพื่อวิเคราะห์ค่า
ความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และ
ค่าความเชื่อมั่นด้วยการคำนวณค่าสหสัมพันธ์
สูตรของเพียร์สัน (Best and Kahn, 1993)
จนได้ผลวิเคราะห์แบบทดสอบก่อนเรียนแบบ
เลือกตอบ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.29-
0.82 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.25-1.00 มี
ค่าความเชื่อมั่น 0.76 และแบบอัตนัย มีค่าความ
ยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.70-0.80 มีค่าอำนาจ
จำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.40 มีค่าความเชื่อ
มั่น 0.88 ส่วนแบบทดสอบหลังเรียนแบบเลือก
ตอบมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.35-0.91
มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.35-1.0 มีค่า
ความเชื่อมั่น 0.77 และแบบอัตนัย มีค่าความ
ยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.71-0.88 ค่าอำนาจ
จำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.23 มีค่าความเชื่อมั่น
0.77 แบบทดสอบทั้ง 2 ชุด จึงเป็นแบบทดสอบ
คู่ขนานที่มีคุณภาพนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาแบบกึ่ง
ทดลอง (Quasi-Experimental Designs) โดยแบ่ง
กลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองเรียน
ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีกลอน
ดอกร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตาม
แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน กลุ่มควบคุม เรียน
ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีกลอน
ดอกร้อยรำพึงในป่าช้าแบบปกติ การออกแบบ
วิจัยใช้รูปแบบ The Matching Only Pretest-
Posttest Control Group Design (Fraenkel
and Wallen, 2003) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล
ตามลำดับ ดังนี้

1) ปฐมนิเทศกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่ศึกษา เนื้อหาที่สอน วิธีเรียน ระยะเวลาเรียน และประโยชน์ที่ได้จากการเรียนครั้งนี้

2) กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนชุดเดียวกัน

3) ผู้วิจัยสอนกลุ่มทดลองด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ส่วนกลุ่มควบคุมสอนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบปกติ จำนวน 20 ชั่วโมงเป็นเวลา 6 สัปดาห์

4) กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนชุดเดียวกัน

5) นำผลการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) วิเคราะห์ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน และแบบปกติ เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยการหาค่า t – test for independent Group

2) วิเคราะห์ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานและแบบปกติเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ด้วยค่า t –test for dependent Group

3) วิเคราะห์คะแนนการตอบแบบทดสอบอัตรันัยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานของกลุ่มทดลอง โดยการหาค่า χ^2 (X)

4) วิเคราะห์ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานของกลุ่มทดลอง โดยการหาค่า t – test for dependent Group

5) วิเคราะห์ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบปกติของกลุ่มควบคุม โดยการหาค่า t – test for dependent Group

ผลการวิจัย

การวิจัยปรากฏผล ดังนี้

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม แสดงผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึง
ในป่าช้าของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
การทดสอบก่อนเรียน						
กลุ่มทดลอง	43	30	15.47	2.65	0.05	0.50
กลุ่มควบคุม	45	30	14.67	1.79		

df = 86, t 0.50 = 0.05

จากตารางที่ 1 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึง
ในป่าช้าของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอก
สร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม แสดงผลดังตารางที่ 4.2

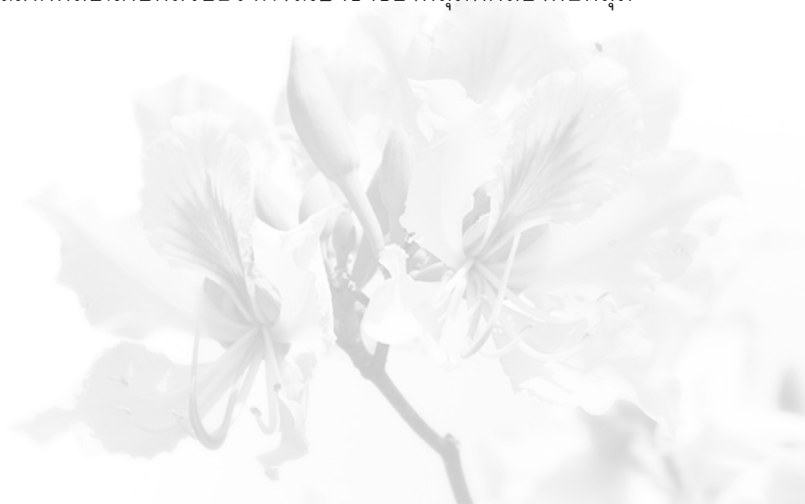
ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึง
ในป่าช้าของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
การทดสอบหลังเรียน						
กลุ่มทดลอง	43	30	22.67	2.24	8.07*	0.01
กลุ่มควบคุม	45	30	19.93	2.80		

df = 86, t 0.01 = 2.37 * P ≤ .01

จากตารางที่ 2 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึง
ในป่าช้าของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการตอบแบบทดสอบอัตนัยจากแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองกับกลุ่ม
ควบคุม แสดงผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนการตอบแบบทดสอบอัตนัยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	S ²
การตอบอัตนัยจาก แบบทดสอบหลังเรียน					
กลุ่มทดลอง	43	30	10.70	1.39	1.93
กลุ่มควบคุม	45	30	8.99	1.56	2.43

จากตารางที่ 3 แสดงว่าคะแนนการตอบแบบทดสอบอัตนัยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานของกลุ่มทดลอง แสดงผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

กลุ่มทดลอง	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	43	30	15.47	2.65		
หลังเรียน	43	30	22.67	2.24	16.17**	0.01

df = 42, t 0.01 = 2.70

จากตารางที่ 4 แสดงว่ากลุ่มทดลองที่เรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบปกติของกลุ่มควบคุม แสดงผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบปกติ

กลุ่มควบคุม	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	45	30	14.67	1.79		
หลังเรียน	45	30	19.93	2.80	12.74**	0.01

df = 44, t 0.01 = 2.69 * P ≤ .01

จากตารางที่ 5 แสดงว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คะแนนการตอบแบบทดสอบอัตนัยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มควบคุมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 10 กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 8 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสวนบุญโญภิรักษ์ ลำพูน มีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนการตอบแบบทดสอบอัตนัยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม เนื่องจากผู้วิจัยนำวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้ามาเป็นแกนกลางจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน การฟัง การดู การพูด การเขียน แล้วสอดแทรกไวยากรณ์ภาษาให้เชื่อมโยงกัน

นักเรียนได้พัฒนาทักษะทางภาษาที่ถูกต้อง ส่งเสริมการคิดแบบเชื่อมโยงสามารถขยายความรู้ความคิดนำไปตอบคำถามในแบบฝึกหัด และในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนได้ถูกต้อง โดยเฉพาะการตอบคำถามแบบอัตนัยนักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำรงรักษาวัฒนธรรมไทยได้น่าสนใจ เช่น ให้ส่งเสริมการผลิต การซื้อสินค้าไทย OTOP เยาวชนไทยควรเรียนดนตรีไทย และรักษาวิถีทำอาหารไทยแบบดั้งเดิมของทุกภาค อ่านและเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง สอนมารยาทไทยให้เด็กไทย มีสัมมาคารวะ ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีไทย ให้นำศิลปะไทยและสากลมาผสมผสานกันทั้งการเล่นดนตรี การแสดงละคร ฟ้อนรำ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ วิจัยจริง แตกต่างจากการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบปกติที่เน้นเฉพาะการอ่าน ไม่นำทักษะอื่นมาสัมพันธ์กับวรรณคดี นักเรียนจึงขาดทักษะการเชื่อมโยงความรู้ ความคิด ตอบคำถามคิดวิเคราะห์ในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนไม่ได้คะแนนดี สอดคล้องกับ Norton (1990) ที่กล่าวว่า แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และความสนใจให้สัมพันธ์กับวรรณคดี ได้พัฒนาทักษะทางภาษาควบคู่ไปกับความเข้าใจองค์ประกอบของวรรณคดี

การเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานนำวิธีสอน 5 รูปแบบ คือ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การเชื่อมโยงคำถามคำตอบ การสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท การสอนแบบแฮร์บาร์ต และการสอนที่ยึดภาระงานเป็นฐานมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีให้สัมพันธ์กับสาระการอ่าน การฟัง การพูด การเขียน และหลักการใช้ภาษา นักเรียนได้

เรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมหลากหลายรูปแบบที่มีทั้งความยากง่าย ได้รับความสนใจและท้าทายให้ต้องปฏิบัติจนสำเร็จ และผู้วิจัยคอยชี้แนะนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ ตั้งใจฝึกทักษะภาษา ฝึกการคิดขั้นสูงตามขั้นตอน จนเกิดพัฒนาการที่ตนเองพึงพอใจ เช่น การอ่านออกเสียงทำนองเสนาะกลอนดอกสร้อยรำพึงด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง นักเรียนเรียนรู้หลักการอ่านแล้วฝึกกับเพื่อน จากนั้นประเมินผลให้กันและกัน ผลย้อนกลับเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนแก้ไขการอ่านในทันที การอ่านทำนองเสนาะจึงพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว แตกต่างจากการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบปกติที่สอนโดยการฝึกอ่านออกเสียงทำนองเสนาะพร้อมกัน แล้วช่วยกันสรุปหลักการอ่าน พบว่า นักเรียนไม่สนใจปฏิบัติกิจกรรม และไม่ใส่ใจจะพัฒนาทักษะภาษาของตน สอดคล้องกับ Nicoll and Roberts (1993) กล่าวว่า ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสนใจ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในภาษาวรรณคดี ลักษณะวรรณคดี แนวคิดวรรณคดี และได้ฝึกทักษะภาษา

การเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานใช้สื่อการสอนหลายชนิดได้แก่ บทอ่านและใบประเมินการอ่าน ใช้รูปภาพ แผนภูมิตัวอย่างคำประพันธ์ ใช้วีดิทัศน์ ใช้ใบความรู้ ไปกิจกรรมและใบงานที่เน้นคำถามขั้นสูง สื่อการสอนเหล่านี้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเนื้อหาและแนวคิดของวรรณคดี นักเรียนได้ฝึกทักษะภาษา ฝึกกระบวนการคิด ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันอย่างกว้างขวาง นักเรียนถูกสื่อการสอนเร้าความสนใจให้กระตือรือร้นอยู่เสมอ และการเสริมแรงด้วยคำอธิบาย คำแนะนำต่าง ๆ ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน เช่น การให้

นักเรียนคู่วิธีทัศน์ วิเคราะห์ปัญหาและวิธีแก้ ปัญหาของชาวนา ทำให้นักเรียนวิเคราะห์ วิจัยวิธีที่ได้ถูกต้องสามารถนำแนวคิดจาก วิธีทัศน์มาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาตนเองได้ และ พัฒนาเป็นการแต่งกลอนดอกสร้อยได้ แตก ต่างจากการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อย รำพึงในป่าช้าแบบปกติที่นักเรียนเน้นการอ่าน จับใจความวรรณคดี แต่พูดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจัยวิธีได้ไม่กว้างเพราะขาดสื่อการ สอนช่วยเปิดโลกทัศน์การเรียนรู้ สอดคล้อง กับ Fisher and Terry (1990) ที่กล่าวว่า ควร จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้ นักเรียนสนุกสนานในการศึกษาค้นคว้าและ การพัฒนาทักษะทางภาษา และควรส่งเสริม ให้นักเรียนทำกิจกรรมจนประสบความสำเร็จ

การเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อย รำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิด วรรณคดีเป็นฐาน วัดและประเมินนักเรียนด้าน ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะจากงานของผู้เรียน หลายชิ้นทั้งผลงานกลุ่ม หรือจับคู่ทำงาน หรือ งานรายบุคคล ให้โอกาสนักเรียนประเมินตนเอง ให้เพื่อนประเมิน ครูประเมินโดยใช้ Scoring Rubrics ที่มีคุณภาพผ่านการตรวจสอบจาก ผู้เชี่ยวชาญ นักเรียนได้รู้ความก้าวหน้าหรือ ข้อบกพร่องของตนเอง แล้วนำมาปรับปรุง พัฒนาตนเองได้ทันที แตกต่างจากการเรียนรู้ วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบ ปกติที่ประเมินผู้เรียนด้วยงานชิ้นเดียว คือ การ แต่งคำประพันธ์แล้ววัดผลด้วยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน การวัด และประเมินผลจึงไม่สามารถสะท้อนศักยภาพ ที่แท้จริงของนักเรียน สอดคล้องกับพรทิพย์ แข็งขัน และชยพร กระต่ายทอง (2553) ที่กล่าวว่า เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลการเรียนรู้แบบ บูรณาการควรเป็น Scoring Rubrics ประเมิน

ได้ครอบคลุมพฤติกรรมที่ต้องการ ทั้งในเชิง คุณภาพและปริมาณ

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า แบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนบุญ โฉมปัทม์ ลำพูน เป็นนวัตกรรมที่ใช้จัดการเรียน รู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัย ไปใช้

1. ผู้สอนสามารถลดทอนจำนวน ข้อคำถามที่ให้ทำซ้ำ ๆ เพื่อให้ นักเรียนสามารถ ทำกิจกรรมเสร็จทันเวลาที่กำหนด

2. ผู้สอนควรให้นักเรียนได้เปลี่ยน กลุ่มการทำงานเพื่อให้คนเก่งได้ช่วยเหลือคนที่ เรียนอ่อน หรือให้นักเรียนได้เปลี่ยนกลุ่มกัน แลก เปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น นักเรียนจะได้สร้าง ความรู้ความคิอย่างหลากหลาย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการทดลองเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีกลอน ดอกสร้อยรำพึงในป่าช้ากับแนวคิด ทฤษฎี อื่น ๆ หรือรูปแบบการสอนอื่น ๆ

2. ควรศึกษากิจกรรมการเรียนรู้ วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบ บูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานกับ ตัวแปรอื่น ๆ เช่น การคิดวิเคราะห์การคิด สร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หรือ ความรับผิดชอบ ความร่วมมือในการเรียน หรือ เจตคติที่ดีต่อการเรียนวรรณคดี

3. ควรทำการทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวคิดวอร์รณคดีเป็นฐานกับวอร์รณคดีเรื่องอื่น ๆ

4. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวอร์รณคดีแบบบูรณาการตามแนวคิดวอร์รณคดีเป็นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

เอกสารอ้างอิง

- กิตติชัย สุธาสิโนบล. (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวพุทธเพื่อสะท้อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทแห่งสังคมไทยยุคปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกสรี ลัดเลีย. (2549). รูปแบบการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาของเด็กปฐมวัยโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. 1(1), 11 – 20.
- บงอร ศรีกาล. (2553). ผลการพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรทิพย์ แข็งขัน และชยพร กระจ่างทอง. (2553). การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการชุดฝึกอบรมภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยินดี รามทอง. (2550). ผลการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการสอนภาษาแบบองค์รวมโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ราตรี เพรียวพานิช. (2552). เพชรน้ำเอกในวรรณคดีไทย. วารสารรามคำแหง. 26 (1), 42 – 60.
- โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน. (2554). เปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ลำพูน : โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน. (อัตสำเนา).
- โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน. (2554). แบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ลำพูน : โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน.
- โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน. (2555). แบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ลำพูน : โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (มปท.)
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). “การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551”. สืบค้น 5 สิงหาคม 2555 จาก <http://www.UTQonline.com/>.
- สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2548). *การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- อิงอร สุพันธ์วิช และคณะ. (2553). “มโนทัศน์พัฒนา: วรรณคดีระดับมัธยมศึกษาตอนต้น”. ชุดฝึกอบรบภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Best and Kahn. (1993). *Research in Education*. (7thed). Boston: Allyn and Bacon.
- Brand, Susan Trostle. (2006). “Facilitating Emergent Literacy Skills: A Literature-Based, Multiple Intelligence Approach”. *Journal of Research in Childhood Education*. 21(2), 133.
- Brocato, Linda N. (1999). *Developing Reading Skills in Below-Grade Level Students Using a Combination Approach in a Literature-Based Environment*. March 14, 2013 from <http://www.eric.ed.gov/>
- Fang, Zhihui. (2002). *The Construction of Literate Understanding in a Literature-Based Classroom*. *Journal of Research in Reading*. 25(1), 109–126. Retrieved March 14, 2013 <http://www.eric.ed.gov/>
- Fisher and Terry. (1990). *Children language and the language arts: A Literature-based approach*. (3thed). Boston: Allyn and Bacon.
- Fraenkel, J. R. and Wallen, N.E. (2003). *How to design and evaluate research in education*. (5th ed). Boston: McGraw-Hill.
- Klein et al. (1991). *Teaching reading in the elementary grades*. Boston: Allyn and Bacon.
- Lo, Yi-Hsuan Gloria. (2000). Exploring Gender Issues across Cultures: A Literature-Based Whole Language.” *Journal of Second Language Writing*. 7(4), 269 – 293. Retrieved March 14, 2013 from <http://www.eric.ed.gov/>.
- Nicoll and Roberts. (1993). *Taking a closer look at literature-based program*. Australia: Primary English Teaching Association.
- Norton. (1990). *Literature-based reading instruction, Principles and Practices of Teaching Reading*. (8th ed). New York: Merrill.
- Parent, Beth A. et al. (2010). Incorporating a Literature-Based Learning Approach into a Lab Course to Increase Student Understanding. *Journal of College Biology Teaching*, 36(2), 34–40.
- Ruddle and Ruddle. (1995). *Teaching Children to Read and Write: Becoming an Influential Teacher*. (2thed). Boston: Allyn and Bacon.

Scarcelli, et al. (1999). The Efficacy of Using a Direct Reading Instruction Approach in Literature-Based Classrooms. *Reading Improvement*. 36(4), 172-179.

Tindall, Loretta Carbone. (1996). *A comparison of Teaching Social Studies Using a Traditional Textbook Approach versus Using a Literature Based Approach*. Master's Research Project, Mercer University. Atlanta, Georgia. Retrieved July 18, 2013 from <http://www.eric.ed.gov/>.

